

Jeg hører til dem, der kan huske 1908. Jeg husker, hvorledes Staten traadte til overfor de københavnske Banker og for saa vidt ogsaa overfor de jyske, medens omtrent samtidig Sparerne i den sjællandske Bondestands Sparekasse maatte tage deres store Tab paa godt 25 pCt. og lidt senere Sparerne i Roskilde Bank maatte tage deres Tab. Jeg var den Gang ganske ung Landmand og Nybegynder, og ganske tilfældigt fik jeg et meget stort Tab ved den sjællandske Bondestands Sparekasse. Jeg sad ikke fastere i Sadelen, end at det var nær ved at slaa mig af, og jeg følte derfor den Gang den meget store Uret, der blev begaaet mod Sparerne i Bondestandens Sparekasse, hvor de maatte tage deres Tab, medens man for Bankernes Vedkommende sikrede de indskudte Midler; man hjalp Hovedstadsbankerne den Gang, ligesom man senere har hjulpet Landmandsbanken her i København. Da jeg nu er saa heldig ikke selv at være berørt af de mange Bankkrak, der har fundet Sted siden, og da jeg har lidt Erfaring fra 1908, vil jeg gerne være med til at yde mit Bidrag til at afværge saadanne Uretfærdigheder som den, der skete i 1908, og som vil gentage sig nu, hvis ikke man træder hjælpende til overfor Sparerne i de forskellige nødstedte Banker. Det skal derfor være min Henstilling til Slutning til den højtærede Regering og specielt til den højtærede Handelsminister, at man tager dette Spørgsmaal op til en meget velvillig og alvorlig Overvejelse, om det ikke er muligt at gøre dette, enten under den Form, som jeg her har foreslaaet, eller paa anden Maade.

Maa jeg rette en Henstilling til den højtærede Handelsminister. Jeg har tidligere berørt, at i 1908 traadte Detailhandlerbanken og Grundejersbanken i Likvidation. Efter hvad jeg har bragt i Erfaring, er der stadig fuld Livskraft i den Likvidation, der begyndte at virke for 14 Aar siden; den lever stadig videre med en stor Administration og med et stort Kontorhold, og den administrerer en hel Mængde Ejendomme. Det er vanskeligt at forstaa, hvorfor man ikke har benyttet Krigsaarens Højkonjunkturer til at faa afviklet disse Foretagender og at faa solgt disse Ejendomme, og jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Handelsminister, hvorledes det forholder sig med denne Likvidation, om det er en livsvarig Institution, der vedblivende skal fortsættes, eller hvilke Aarsager der er til, at Afviklingen ikke allerede har fundet Sted. Jeg

behøver vist ikke at uddybe disse Spørgsmaal nærmere, men beder den højtærede Handelsminister om herfra at give nogle Oplysninger om hele dette Forhold.

Maa jeg saa rette en Henstilling til den højtærede Undervisningsminister. Der findes en Del Midler under Sorø Akademi og Universitetet. Renten af disse Penge var indtil 11. December 1920 4 pCt., men blev den Gang forhøjet til 5 pCt., og denne Rente svares endnu. Det er jo ikke nogen lille Forhøjelse og betyder en ret stor Forøgelse af Renteudgiften for de paagældende, der har disse Laan. Jeg er derfor blevet anmodet om at henstille til den højtærede Undervisningsminister at tage under Overvejelse, om ikke Tidspunktet er inde til allerede nu at foretage en mindre Nedsættelse af Renten for disse Midler. Alle disse Penge er, saa vidt jeg ved, anbragt i solide 1ste Prioriteter, og derfor betinger de kun den forholdsvis laveste Rente. I Sparekasserne ligger Renten mellem $4\frac{1}{2}$ og $4\frac{3}{4}$ pCt., jeg kunde nævne en hel Række Eksempler paa, hvad Sparekasserenten er, men jeg anser det for unødvendigt; naar vi ser paa vore Kreditforeninger, ser vi at de $4\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer staar i en Kurs af omkring 95, hvilket betyder en Rente af knap $4\frac{3}{4}$ pCt. Man vil deraf se, at Laantagerne ved Sorø Akademi og Universitetet saaledes i Øjeblikket betaler en højere Rente, end den, de kunde faa Penge til andetsteds. Dette skulde formentlig ikke være Tilfældet og har ikke været Tilfældet tidligere. Jeg vil derfor gerne henstille til den højtærede Undervisningsminister allerede nu at overveje, om ikke Tidspunktet var inde til en Nedsættelse af denne Rente.

Jeg skal nu ikke lade mig friste til at komme ind paa politiske eller særlige økonomiske Betragtninger, men jeg maa maaske dog have Lov til lige til Slutning at sige til det ærede Medlem Hr. Slengerik, som i Gaar talte om Fremme af Sparsommeligheden, at jeg kan være fuldt ud enig med det ærede Medlem i Ønsket om at fremme Sparsommeligheden, men der kunde maaske være nogen Grund for det ærede Medlem, som jo er Statsrevisor, til at begynde paa den Plads, hvor han selv bedst kender Forholdene, nemlig ved Statsrevisionen, som, saa vidt jeg ved, er oppe paa en Udgift af ca. 80 000 Kr. aarlig. Jeg synes, det er en af de Poster, som, naar jeg ser dem igennem, i alt Fald for mig som Landmand ser meget stor, alt for stor ud. Jeg skal, som sagt, aldeles ikke indlade mig paa politiske Bemærkninger,